

Diabetesfoten

**"Foten är ett konstruktionsmässigt
mästerverk och ett konstverk"**
(Leonardo da Vinci)

- ▶ Vid diabetes är fötterna extra sårbara

Organisation

- Fotterapeut på alla vårdcentraler
 - Landstingsanställd och ingår i diabetesteamet
 - Kompetens:
 - Undersköterska med 1 årig utbildning till fotterapeut
 - Samarbetar direkt med distriktsköterskorna på den egna vårdcentralen, ortopedtekniska samt med fotmottagningen på respektive sjukhus

Organisation

- Besök hos fotterapeut sker utifrån risknivåbedömning
- Kostnad :
Samma som till diabetessjuksköterska

Handläggning av diabetesfoten

- Ett årligt fotstatus som innefattar:
 - Kontroll/ bedömning av flera faktorer
 - Risknivåbedömning
- För högriskpatienter: dvs patienter med neuropati, svår generell hjärt-kärlsjukdom, nyligen läkt fotsår eller recidiverande fotsår
 - Bör fotinspektion utföras vid varje planerat besök hos läkare/ diabetessjuksköterska

Fotstatus

- **I ett fotstatus ingår kontroll/bedömning avseende:**
- Neuropati – förekomst och grad
- Kärlstatus – förekomst av kärlsjukdom
- Hela foten
 - Hud-färg, konstitution/utseende, temperatur
 - Ödem
 - Eventuella sår
 - Förhårdnader, sprickor och nageldeformiteter
 - Fotdeformiteter, leddeformiteter
 - Tryckpunkter, hur ser patientens sko ut?
 - Tidigare amputation
- Mellan tårna
 - Fuktigt, hudlöshet, sprickor (fotsvamp?)

Fotstatus

Bedömning av nervfunktionen

- Monofilament (5,07/10g) - test av ” skyddskänsln”
- Stämgauffel(128Hz) - test av den djupare känsln
- Titta efter muskelförtvining – atrofier

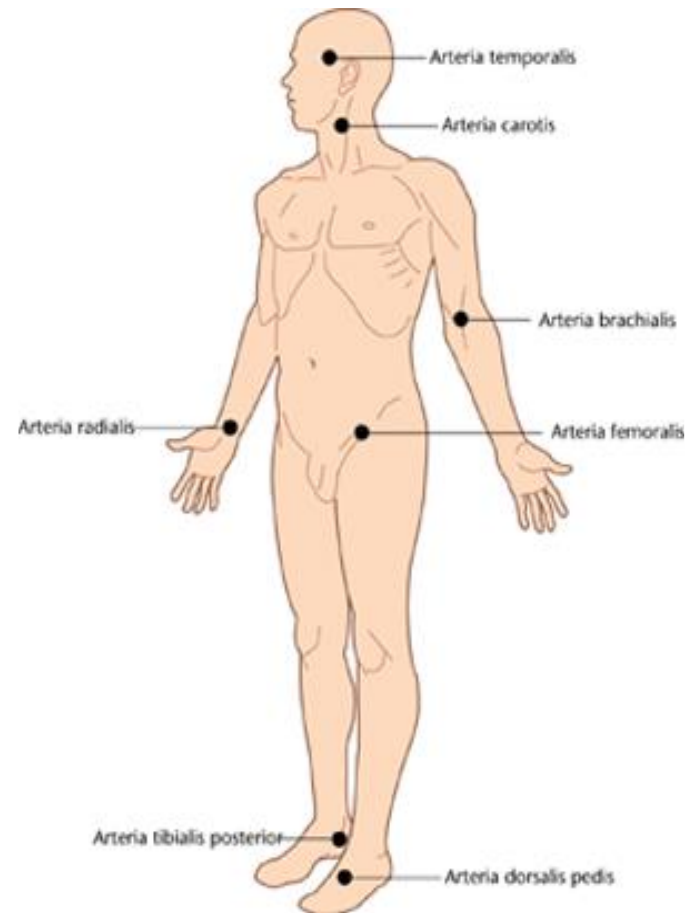
Fotstatus

Bedömning av kärlstatus

Palpation av:

- På fotryggen, **a.dorsalis pedis**
- På fotens insida, bakom den inre fotknölen, **a.tibialis posterior**

Vid behov tåtrycksmätning eller dopplerundersökning

Riskenivåbedömning

- **Nivå 1- Frisk fot**
diabetes utan komplikationer
- **Nivå 2- Neuropathi och/ eller angiopathi**
perifer kärlsjukdom
- **Nivå 3- Tidigare diabetessår**
samt vid fotdeformiteter, grav callus och om patienten är amputerad
- **Nivå 4- Pågående allvarlig fotsjukdom**
sår, kritisk ischemi, infektion, grav osteoartropati, charcot-fot

Handläggning av diabetesfoten baserat på risknivåer LIÖ

Nivå 1. Risk:

- Diabetessjuksköterska eller fotterapeut ger profylaktisk information vid debuten.

Uppföljning:

- Uppföljning vid besök hos läkare/ diabetessjuksköterska

Nivå 2. Hög risk:

- Neuropati och/eller Angiopati (påerifer kärlsjukdom)

Uppföljning:

- Av diabetesfotterapeut c:a 2 ggr per år

Handläggning av diabetesfoten baserat på risknivåer LIÖ

Nivå 3. Mycket hög risk:

- Tidigare amputerad. Tidigare fotsår Fotdeformiteter. Grav callus. Socialt utsatt

Uppföljning:

- Av diabetesfotterapeut 3 – 5 ggr per år eller annat intervall efter individuell bedömning

Nivå 4. Pågående skada:

- Sår. Kritisk ishemi. Smärtsyndrom. Osteoartropati

Uppföljning:

- Skall remitteras till fotmottagningen på sjukhus.
Fortlöpande uppföljning och behandling sker via fotmottagningen i samarbete med distriktsköterska och fotterapeut på respektive vårdcentral

Så här hittar du till vårdprogram Diabetes

Externt (lio.se)

- Klicka på: *För vårdgivare i listen*
- Klicka på: *Styrande dokument, PM och riktlinjer*
- Klicka på: *Vårdprogram/ vårdprocessprogram*
- Välj *Diabetes*
 - Diabetesfoten ligger under avsnittet: Akuta och sena komplikationer